

Pelastuslain uudistamisen esiselvityshankkeen projektiryhmän kokous 6/2021

Aika 6.9.2021 klo 14:00-15:00

Paikka Videokokous

Jäsenet

Läsnä

Poissa

Puheenjohtaja

Lainsäädäntöjohtaja Mika Kättö x

Jäsenet

Hallitusneuvos Ilpo Helismaa x

Erytisasiantuntija Mikko Jääskeläinen x

Pelastusylitarkastaja Mirva Kahlos x

Erytisasiantuntija Teija Mankkinen x

Erytisasiantuntija Alpo Nikula x

Lainsäädäntöneuvos Annika Parsons x

Johtava asiantuntija Mirva Pálmen x

Yksikön johtaja Pasi Rynnänen x

Pelastusylitarkastaja Rami Ruuska x

Neuvotteleva Tiina Snellman x

Erytisasiantuntija Pekka Tiainen x

Sihteeri

Johtava asiantuntija Tanja Ulvinen x

1. Kokouksen avaus

Kokous avattiin klo 14:01.

2. Projektiryhmän tehtävistä (seurata, yhteen sovittaa ja ohjata valmistelua) sekä Jaostojen valmistelun organisoinnista ja aikatauluista

Puheenjohtaja kertoi projektiryhmän tehtävästä, joka on seurata, yhteensovittaa ja ohjata pelastustoimen järjestämislain nojalla annettavien asetusten valmistelua. Projektiryhmä koostuu puheenjohtajan lisäksi asetusten vastuuvalmistelijoista ja asetusten sisältövalmistelun vastuuvalmistelijoista. Sihteerinä toimii johtava asiantuntija Linda Viitala, jota sijaistaa syyskuun loppuun saakka johtava asiantuntija Tanja Ulvinen. Hankkeen ohjausryhmänä toimii pelastusosaston johtoryhmä ja seurantaryhmänä pelastustoimen ja siviilivalmiuden yhteistyörakenteen johtajakokous.

Puheenjohtaja totesi, että asetusten sisältövalmistelun vastuuvalmistelijan vastuulla on, että valmistelujaostot käynnistävät työnsä mahdollisimman pian. Hän myös huolehtii asetusluonnoksen valmistelun sisällöstä, työn aikataulutuksesta sekä työnjaosta jaostoon kuuluvien kesken. Asetuksen vastuuvalmistelijan ja esittelijän tehtävänä on huolehtia mm. asetusten saattamisesta juridiseen muotoon ja asetusehdotuksen esittelystä.

Valmistelujaostojen tehtävänä on pohtia, onko asetuksen antaminen tarpeellista, ja mikä on sen mahdollinen sisältö. Vastuuvalmistelijat esittelevät mahdollisen asetuksen pääpiirteittäisen sisällön tai esityksen perusteluineen siitä, että asetusta ei anneta, pelastusosaston johtoryhmälle lokakuun lopussa.

Todettiin, että jaostojen tulee erityisen tarkasti kiinnittää huomiota asetuksenantovaltuuden sisältöön eli siihen, mistä asioista asetuksessa ylipäätään saa säätää.

3. Jaostojen vastuuvalmistelijoiden ja jäsenten alustavia näkemyksiä kunkin jaoston valmisteluun sekä Projektiryhmän muiden jäsenten mahdolliset kommentit kullekin jaostoille

Jaosto 1: Sisäministeriön asetus pelastustoimen palvelutasopäätöksestä

Todettiin, että valmistelun lähtökohtana on se, että asetus annetaan. Asetus tulee olemaan sisällöltään vastaavantyyppinen, kun asiaa koskeva voimassa olevan ohje. Asetuksessa tulee huomioida, mitä rahoitusta koskevassa asetuksessa säädetään.

Jaosto 2: Sisäministeriön asetus hyvinvointialueen seuranta- ja arviointivelvollisuudesta

Jaoston ensimmäinen kokous on sovittu pidettäväksi syys-lokakuun vaihteessa. Todettiin, että asetuksen valmistelun aikatauluun vaikuttaa se, että asetuksen sisältö tulee yhteensovittaa sosiaali- ja terveysministeriön vastaavan asetuksen kanssa. Sosiaali- ja terveysministeriön aikataulu tai valmisteluun osallistuvat henkilöt eivät ole vielä tiedossa.

Jaosto 3: Sisäministeriön asetus hyvinvointialueen pelastustoimen omavalvonnasta

Asiassa on oltu yhteydessä sosiaali- ja terveysministeriöön ja siitä on alustavasti keskusteltu muiden valmisteluun osallistuvien sisäministeriön virkamiesten kanssa. Pelastuslaitoksille ja Suomen Kuntaliitolle on lähetetty pyyntö kertoa näkemyksiään asetuksen antamisen tarpeellisuudesta ja sen mahdollisesta sisällöstä. Alkuperäiseen määräaikaan mennessä tuli viisi vastausta, minkä vuoksi vastausaikaa pidennettiin 8.9.2021 saakka.

Jaosto 4: Valtioneuvoston asetus pelastustoimen järjestämisestä ja valtioneuvoston asetus pelastustoimesta annetun valtioneuvoston asetuksen (407/2011) muuttamisesta

Todettiin, että asetusta ei voida kokonaan jättää antamatta, vaan ainakin aluehallintovirastojen ja sisäministeriön tehtävistä on säädettävä, sillä pelastuslain asetuksenantovaltuutta koskevat säännökset kumotaan ja nykyisen valtioneuvoston asetuksen säännökset kumoutuvat. Muilta osin asiaa ei ole vielä ehditty pohtia.

Jaosto 5: Valtioneuvoston asetus pelastustoimen neuvottelukunnasta

Keskustelussa tuotiin esiin, että neuvottelukunta tulisi olla asetettu vuodenvaihteen jälkeen. Mahdollisten alajaostojen asettaminen on pohdinnassa. Asetus on yhteensovitettava sosiaali- ja terveysministeriön vastaavan asetuksen sekä valtakunnallisten strategisten tavoitteiden asettamisen kanssa.

Jaosto 6: Valtioneuvoston asetus aluehallintovirastoista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Todettiin, että asetuksen valmistelu edellyttää neuvotteluja aluehallintovirastojen kanssa ja mm. niiden perusteella arviointia siitä, mille aluehallintovirastolle valtakunnallisen arvion kokoaminen määrätään.

Jaosto 7: Yksi tai useampi valtioneuvoston asetus pelastustoimen tehtävien kokoamisesta suurempiin kokonaisuuksiin

Lähtökohtana on, että kaikki hyvinvointialueet hoitavat pelastustoimen tehtäviä. Tehtäviä voidaan koota suurempiin kokonaisuuksiin yhden tai useamman hyvinvointialueen järjestettäväksi ainoastaan hyvinvointialueesta annetun lain mukaisin perustein eli jos se on välttämätöntä palvelujen saatavuuden, yhdenmukaisuuden tai laadun turvaamiseksi taikka tehtävien vaativuuden tai niistä johtuvien suurten kustannusten perusteella.

Asetus 7A. Valtakunnalliset ja alueelliset tilanne- ja johtokeskusjärjestelyt ja muu pelastustoiminnan johtamisen edellytyksenä oleva erityisvalmius

Todettiin, että tilanne- ja johtokeskustehtävät voisivat olla koottavien tehtävien listalla.

Asetus 7C. Merellinen pelastustoiminta

Todettiin, että asetus on sovitettava yhteen rajavartiolaitokselle kuuluvien tehtävien kanssa.

Asetus 7D. Öljyvahinkojen torjunta merialueen rannikolla ja saaristossa sekä laajoilla sisävesialueilla

Asia vaatii keskustelua työryhmään kuuluvien kesken. Työryhmän ensimmäinen kokous pidetään 16.9.2021. Näkemysten kartoittamiseksi tarkoituksena on järjestää asiasta mm. keskustelutilaisuus sekä tehdä asiantuntijahaastatteluja.

Asetus 7E. Pelastustoimeen kuuluvan kansainvälisen avun antamisen tai vastaanottamisen edellytyksenä oleva erityisvalmius

Todettiin, että ei tavoitella sitä, että asetus tulisi voimaan vuoden 2023 alusta lähtien, vaan asiaan liittyvät säännökset, kuten pelastuslaki ja laki pelastusopistosta tulee ensin yhteensovittaa.

Asetus 7F. Pelastustoimen poikkeusoloihin varautumisen edellytyksenä olevat materiaaliset valmiudet ja poikkeusolojen toiminnan etukäteisvalmisteluiden alueellinen koordinaatio

Todettiin, että asetuksen antaminen on tulevaisuudessa tarpeellista, mutta ei tällä hetkellä ottaen huomioon käynnistymässä oleva kahden vuoden projekti.

Jaosto 8: Sisäministeriön asetus kootun tehtävän kustannusten jakamisen perusteista sekä koottuun tehtävään sisältyvien palvelujen ja muiden toimenpiteiden korvausperusteista

Todettiin, ettei asetuksen valmistelua kannata käynnistää ennen, kun tiedetään, mitä pelastustoimen tehtäviä kootaan.

4. Muut mahdolliset esille nousevat asiat

Seurantaryhmänä toimivan pelastustoimen ja siviilivalmiuden yhteistyörakenteen johtajakokouksen seuraava kokous on 1.11.2021. Sovittiin, että pelastusosaston johtoryhmälle lokakuun lopussa esiteltävät näkemykset viedään käsiteltäväksi edellä mainittuun kokoukseen.

5. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään noin viikkoa ennen lokakuun lopussa olevaa pelastusosaston johtoryhmän kokousta.

6. Kokouksen päättäminen

Kokous päätettiin klo 14:58

Puheenjohtaja

Mika Kättö

Sihteeri

Tanja Ulvinen

Jakelu

Projektiryhmän jäsenet